

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-KNPS.431.7.9.2014.EZ

Wrocław, dnia 16 września 2014 r.

Sprawozdanie z kontroli

Na podstawie art. 231, w związku z art. 229 pkt 2 (na mocy odesłania z art. 229 pkt 5) Kodeksu postępowania administracyjnego (K.p.a.) Samorządowe Kolegium Odwoławcze we Wrocławiu przekazało Wojewodzie Dolnośląskiemu skargi Pani [REDAKTOWANO] z dnia 11 czerwca 2014 r. i 21 lipca 2014 r. na bezczynność organu w sprawie świadczeń rodzinnych. Wojewoda Dolnośląski – sprawujący nadzór nad realizacją zadań zleconych z zakresu administracji rządowej należących do zakresu działania marszałka województwa, wskazanych w art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 1456, ze zm.) – Zarządzeniem Nr 240 z dnia 3 września 2014 r. upoważnił zespół kontrolny Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu do przeprowadzenia kontroli w trybie uproszczonym w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej, Dział Świadczeń Rodzinnych, ul. Ostrowskiego 7, 53-238 Wrocław. Na podstawie art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 ze zm.), art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) oraz cyt. art. 21 ust. 1 ustawy o świadczeniach rodzinnych, zespół kontrolny w składzie: Ewelina Zygmunt – starszy inspektor wojewódzki - przewodniczący zespołu i Marta Bożek – starszy inspektor wojewódzki – kontroler, przeprowadził w dniu 8 września 2014 r. kontrolę w zakresie postępowania w sprawie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na wniosek Pani [REDAKTOWANO]. Kontrolą objęto okres od dnia 01.11.2013 r. – do dnia przeprowadzenia kontroli.

Celem kontroli była ocena prawidłowości prowadzonego przez Marszałka Województwa Dolnośląskiego postępowania w sprawie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na wniosek Pani [REDAKTOWANO] złożony na okres zasiłkowy 2013/2014.

Wojewoda Dolnośląski ocenił **pozytywnie z nieprawidłowościami** prowadzone postępowanie w zakresie ustalenia prawa do zasiłku rodzinnego oraz dodatków do zasiłku rodzinnego na wniosek Pani [REDAKTOWANO] złożony na okres zasiłkowy 2013/2014.

Prowadzeniem postępowania podlegającego kontroli zajmowali się następujący pracownicy:

- Pani Magdalena Tomicka-Paluszczyk – Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych,
- Pani Alicja Czeczot – Z-ca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych,
- Pani Ewelina Matuszewska – inspektor ds. świadczeń rodzinnych.

Marszałek Województwa Dolnośląskiego wydał następujące upoważnienia:

1. Pismem Nr MD.0114-929/2009 z dnia 10 września 2009 r. na podstawie art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (tekst jednolity Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.) oraz art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (tekst jednolity Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 ze zm.) upoważniono Panią Magdalenę Tomicką-Paluszczyk – Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych do realizowania zadań marszałka województwa wynikających z art. 21 ust. 1 pkt 2 ustawy o świadczeniach rodzinnych tj. do wydawania decyzji w sprawach świadczeń rodzinnych realizowanych w związku z koordynacją systemów zabezpieczenia społecznego.

2. Pismem z dnia 30 listopada 2012 r. (Upoważnienie Nr 939/2012) na podstawie art. 46 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t. j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590 ze zm.) oraz art. 21 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (t. j. Dz. U. z 2006 r., Nr 139, poz. 992 z późn. zm.) upoważniono Panią Alicję Czeczot – Zastępcę Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych w Dolnośląskim Ośrodku Polityki Społecznej we Wrocławiu do załatwiania spraw dotyczących realizacji świadczeń rodzinnych w ramach koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego i wydawania w tych sprawach decyzji.

Podczas kontroli dokumenty udostępniali i wyjaśnień udzielali:

- Kierownik Działu Świadczeń Rodzinnych - Pani Magdalena Tomicka-Paluszczak,
- Z-ca Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych - Pani Alicja Czeczot.

Kontrolę wpisano do książki kontroli prowadzonej w jednostce kontrolowanej pod nr 35.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego ustalono następujący stan faktyczny:

W dniu 28 listopada 2013 r. do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu wpłynął wniosek z Ośrodka Pomocy Społecznej w Polkowicach z dnia 18 listopada 2013 r. o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2013/2014 – tj. zasiłku rodzinnego na dzieci: Z.O. oraz M.O. Powyższe uzupełniono wnioskiem z dnia 16 grudnia 2013 r. o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na córkę M.O. (data wpływu do DOPS w dniu 19.12.2013 r.). Dokumentacja została przekazana do instytucji właściwej, zgodnie z art. 21 ustawy o świadczeniach rodzinnych, bowiem Wnioskodawczyni jest zatrudniona u zagranicznego pracodawcy jako pracownik najemny w innym Państwie Członkowskim UE.

W aktach sprawy znajdowały się potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie następujących dokumentów:

- aktualny dowód osobisty Wnioskodawczyni i męża M.O.;
- potwierdzenie zameldowania na pobyt stały Wnioskodawczyni;
- skrócone odpisy aktu urodzenia Z.O. oraz M.O.;
- wyrok Sądu Okręgowego z dnia 22.10.01r. orzekający rozwód M.O.;
- wyrok Sądu Rejonowego z dnia 04.10.11r. podwyższający alimenty od pozwanego M.O. na rzecz osoby spoza rodziny;
- zaświadczenie Komornika Sądowego z dnia 26.09.12r. o wysokości wyegzekwowanych alimentów w 2010 i 2011 roku od dłużnika M.O.;
- świadectwo pracy M.O. potwierdzające okres zatrudnienia od 02.03.09r. do 21.08.11r.;
- świadectwo pracy M.O. potwierdzające okres zatrudnienia od 02.11.11r. do 30.06.13r.;
- informacje od pracodawcy o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy w roku 2012 (PIT-11) podatnika M.O.;
- informacje z PUP o dochodach oraz pobranych zaliczkach na podatek dochodowy w roku 2012 (PIT-11) podatnika M.O.;
- decyzja PUP z dnia 09.07.13r. orzekająca o uznaniu z dniem 01.07.13r. M.O. za osobę bezrobotną i przyznaniu prawa do zasiłku;

oraz oryginały niżej wymienionych dokumentów:

- zaświadczenie o zatrudnieniu od 02.11.11r. i wynagrodzeniu netto za grudzień 2011 r. M.O.;
- oświadczenie Wnioskodawczyni o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy na dziecko Z.O. oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego;
- zaświadczenie pracodawcy zagranicznego potwierdzające zatrudnienie J.O. i wynagrodzenie netto za 2010 i 2011 r.;

- oświadczenie Wnioskodawczynie o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy (2012 r.);
- oświadczenie Wnioskodawczynie i M.O. rozliczających się na podstawie przepisów o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne o dochodzie osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy (2012 r.);
- zaświadczenie Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o wysokości składki na ubezpieczenie zdrowotne za rok kalendarzowy poprzedzający okres zasiłkowy (2012 r.) członka rodziny M.O.;
- zaświadczenie nr 392/13 z dnia 21.11.13r. stwierdzające przyznanie M.O. prawa do dodatku aktywizacyjnego od dnia 13.12.11r. do dnia 10.02.12r.;
- zaświadczenie nr 341/2013 z dnia 26.09.13r. stwierdzające wysokość pobranego zasiłku w VIII.2013r.;
- pismo pracodawcy zagranicznego znak: 330/2013 z dnia 06.09.2013r. Z tłumaczenia dokumentu, który wpłynął do DOPS w dniu 03.02.14 r. wynika, że „*W okresie od 01.01.2012 r. do dnia 14.03.2012 r. pani O. była niezdolna do pracy, a następnie od dnia 15.03.2012 r. do dnia 26.09.2012 r. pobierała świadczenia pieniężne macierzyńskie. Oba świadczenia wypłacane były przez OSSZ (Powiatowy Oddział Zakładu Ubezpieczeń Społecznych) L. Urlop, z którego korzystała od dnia 27.09.2012 r. do dnia 01.11.2012 r., został wypłacony w kwocie brutto (...). Urlop rodzicielski od dnia 02.11.2012 r. do dnia 25.05.2013 r. wypłacany był przez Urząd Pracy w L.*”;

(dowód: akta kontroli, str. 21-23)

- zaświadczenia z Urzędu Skarbowego członków rodziny - J.O. i M.O. o dochodzie podlegającym opodatkowaniu na zasadach określonych w art. 27, 30b, 30c i 30e ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy (2012 r.);
- oświadczenie Wnioskodawczynie z dnia 16.12.13r. o terminie i okresie, na jaki został udzielony urlop wychowawczy na dziecko oraz o co najmniej sześciomiesięcznym okresie pozostawiania w stosunku pracy bezpośrednio przed uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego.

W dniu 31.01.14r. DOPS we Wrocławiu jako instytucja właściwa w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego skierował do Wnioskodawczynie wezwanie o dostarczenie brakujących dokumentów, niezbędnych do rozpatrzenia wniosku o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2013/2014 tj.:

- zaświadczenia od czeskiego pracodawcy Pani J.O. potwierdzającego okres udzielenia urlopu wychowawczego na córkę M.O. oraz zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych z tego tytułu;
- zaświadczenia z Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzającego okres na który został przyznany zasiłek dla bezrobotnych dla Pana M.O. oraz dokumentu potwierdzającego sytuację zawodową Pana M.O. po ustaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych. Organ wyznaczył Stronie termin 30 dni od dnia otrzymania wezwania na uzupełnienie brakujących dokumentów. Wnioskodawczynie potwierdziła odbiór pisma w dniu 05.02.14r.

Jednocześnie w dniu 31.01.14r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego postanowieniem Nr DOPS/DSR/EM/441-2/2508/12/17/2014 ustalił, że w sprawie Pani J.O. mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego od 01.11.13r. do 31.10.14r. względem wniosku na okres zasiłkowy 2013/2014. Pani J.O. kontynuuje zatrudnienie podjęte w dniu 01.08.2007 r. na terenie Republiki Czeskiej. Wnioskodawczynie potwierdziła odbiór postanowienia w dniu 05.02.14r.

W dniu 13.02.14r. do DOPS wpłynęło: a) zaświadczenie z Powiatowego Urzędu Pracy potwierdzające okres na który został przyznany zasiłek dla bezrobotnych dla Pana M.O. oraz fakt ciągłego zarejestrowania w Urzędzie Pracy jako bezrobotny, b) pismo pracodawcy zagranicznego znak: 48/2014 z dnia 31.01.2014r. W uzupełnieniu wezwania o dostarczenie

brakujących dokumentów w dniu 28.02.14 r. wpłynęło do organu oświadczenie Strony, w którym Zainteresowana poinformowała m.in., że jest zgłoszona do ubezpieczenia społecznego z tytułu pracy oraz dołączyła kopie rocznej ewidencji składek emerytalno-rentowych za rok 2012. Jednocześnie Pani J.O. poinformowała, że pracodawca nie może wystawić zaświadczenia w jakim okresie udzielił urlopu wychowawczego na córkę.

Mając na uwadze powyższe Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej z urzędu podjął czynności zmierzające do ustalenia istotnych faktów. W dniu 06.03.14r. skierował do zagranicznego pracodawcy Pani J.O. pismo z prośbą o informacje:

- w jakich okresach Pani J.O. była na urlopie macierzyńskim i urlopie wychowawczym (okres urlopu udzielony przez pracodawcę na M.O. oraz Z.O.);
- w jakich okresach Pani J.O. przebywała na urlopie wypoczynkowym lub bezpłatnym.

W odpowiedzi na powyższe w dniu 18.03.14r. wpłynęło pismo od zagranicznego pracodawcy. Z tłumaczenia dokumentu (data wpływu do DOPS w dniu 31.03.14 r.) wynika, że „(...) potwierdzić możemy jedynie skorzystanie z urlopu, po korzystaniu z pomocy pieniężnej w okresie macierzyńskim – w przypadku pierwszego dziecka w okresie od 27.09.2012 do 01.11.2012, w przypadku drugiego dziecka w okresie od 08.12.2013 do 14.01.2014”.

(dowód: akta kontroli, str. 25-29)

W związku z faktem, iż pracodawca J.O. nadal nie potwierdził okresu na jaki został udzielony urlop wychowawczy na dziecko M.O. Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej ponownie pismem z dnia 16.04.14r. wystąpił do tej firmy z prośbą o informację dot. pracownicy J.O. za okres od 01.01.12r. do nadal o treści:

- „W jakim okresie Pani J.O. przebywała na urlopie wychowawczym na dziecko M.O. (proszę o informację od kiedy do kiedy Pracodawca udzielił Pani J.O. urlopu wychowawczego na córkę – istotne jest podanie okresu urlopu wychowawczego, nie zaś kwoty wypłacanych świadczeń z tego tytułu”. Pracodawca, w odpowiedzi na powyższe, pismem z dnia 25.04.14r. (wpływ do DOPS w dniu 30.04.14r., tłumaczenie dokumentu – wpływ do DOPS w dniu 15.05.14r.) „potwierdził jedynie korzystanie z urlopu po wypłaceniu zasiłku macierzyńskiego w przypadku córki M. za okres od 08.12.2013 do 14.01.2014 i przedłużenie urlopu macierzyńskiego do 03.06.2016, ponieważ wyżej wymieniona przedłożyła takie podanie w naszej firmie”.

(dowód: akta kontroli, str. 31)

Także w dniu 16.04.14r. DOPS skierował pismo do Powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w L. o udzielenie informacji dot. Pani J.O. za okres od 01.01.12r. do nadal o treści:

- „W jakim okresie Pani J.O. przebywała na urlopie macierzyńskim na córkę M.O. oraz jaki dochód netto osiągnęła z tytułu przebywania na urlopie macierzyńskim za pierwszy pełny miesiąc (jaka kwota netto została wypłacona Pani O. z tytułu przebywania na urlopie macierzyńskim w czerwcu 2013 r.”. Powyższa instytucja pismem z dnia 30.04.14r. (wpływ do DOPS w dniu 08.05.14r.) przesała stosowne zestawienie wypłaconych świadczeń za okres od 05.01.12r. do 07.12.13r.

(dowód: akta kontroli, str. 33)

Na podstawie zebranego materiału dowodowego podmiot realizujący świadczenia ustalił miesięczny dochód rodziny w przeliczeniu na osobę, który w 2012 r. wyniósł 847,56 zł. Decyzją nr DOPS/DSR/441-1/2508/12/ZR/001863/2014 z dnia 29.05.14 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego odmówił Pani J.O. świadczenia w formie:

- zasiłku rodzinnego na M.O. na okres od 01.11.2013 r. do 31.01.2014 r.;
- zasiłku rodzinnego na Z.O. na okres od 01.11.2013 r. do 31.01.2014 r.;
- dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na M.O. na okres od 08.12.2013 r. do 31.01.2014 r.

Strona nie złożyła odwołania od decyzji do organu II instancji.

(dowód: akta kontroli, str. 35-37)

Dochód Pani J.O. z tytułu urlopu macierzyńskiego nie został utracony, ponieważ brakowało zaświadczenia od pracodawcy potwierdzającego datę uzyskania prawa do urlopu wychowawczego. Pracodawca potwierdził jedynie prawo do urlopu w okresie od 08.12.2013 r. do 14.01.2014 r., bez określenia rodzaju urlopu.

Z wyjaśnień Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych wynika:
*„Rozpatrując wniosek na okres zasiłkowy 2013/2014 w okresie od 2013-11-01 do 2014-01-31 uwzględniono dochód uzyskany przez Pana M.O. z tytułu uzyskania prawa do zasiłku dla bezrobotnych (zasiłek dla bezrobotnych w okresie od 09.07.2013 do 08.01.2014) w wysokości 711,48 zł netto za miesiąc sierpień 2013 oraz dochód uzyskany przez panią J.O. z tyt. zakończenia urlopu wychowawczego za miesiąc czerwiec 2013 z wysokości 16050 koron czeskich – zaświadczenie z urzędu czeskiego w L. z dnia 30.04.2014 r. – po przeliczeniu 2678,75 zł (średni kurs walut obcych z ostatniego dnia roboczego miesiąca następującego po miesiącu, w którym dochód został osiągnięty – 0,1669 zł).
 $711,48 \text{ zł} + 2678,75 \text{ zł} = 3390,23 : 4 \text{ osoby w rodzinie} = 847,56 \text{ zł}$. Przekroczenie kryterium dochodowego następuje bez względu na wysokość dochodu osiągniętego w roku poprzedzającym okres zasiłkowy”.*

(dowód: akta kontroli, str. 39)

Jednocześnie Marszałek Województwa Dolnośląskiego niezwłocznie podjął tymczasową decyzję (zawiadomienie) w sprawie zasad pierwszeństwa, które mają być stosowane i Zawiadomieniem Nr DOPS/DSR/EM/441-3/2508/12/33/2014 z dnia 29.05.14 r. stwierdził, że w sprawie o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych, z wniosku złożonego dnia 18.11.2013 r. i uzupełnionego wnioskiem z dnia 16.12.2013 r. przez Panią J.O. pierwszeństwo zastosowania od dnia 01.02.2014 r. ma ustawodawstwo czeskie. Powyższe wynikało z faktu, że Pan M.O. nie był osobą aktywną zawodowo na terenie Polski we wskazanym okresie, natomiast Wnioskodawczyni jest zatrudniona w Republice Czeskiej. Decyzja w sprawie uprawnień do dodatku dyferencyjnego zostanie wydana z chwilą uzyskania odpowiedzi z instytucji zagranicznej na temat wysokości przyznanych świadczeń rodzinnych. Pani J.O. potwierdziła odbiór Zawiadomienia w dniu 05.06.2014 r.

Ponadto Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej pismem znak: DOPS/DSR/EM/441-4/2508/12/476/2014 z dnia 29.05.2014 r. przekazał kserokopię wniosków wraz z dokumentem F003 instytucji czeskiej (informując o tym Wnioskodawcę) w celu rozpatrzenia uprawnień do świadczeń rodzinnych.

W dniu 24.06.2014 r. do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej wpłynęły zaświadczenia Pana M.O. o zatrudnieniu i wynagrodzeniu. W związku z tym, że Pan M.O. od 24.04.2014 r. był w Polsce osobą aktywną zawodowo pierwszeństwo zastosowania miało ustawodawstwo polskie i prawo do świadczeń ustalane jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych.

Na podstawie zebranego materiału dowodowego podmiot realizujący świadczenia ustalił, że w okresie od 01.05.2014 r. do 31.05.2014 r. miesięcznie w przeliczeniu na osobę w rodzinie dochód wyniósł 669,69 zł. Po doliczeniu dochodu uzyskanego przez Pana M.O. z tytułu podjęcia zatrudnienia za miesiąc maj 2014 r. i przeliczeniu na osobę w rodzinie w okresie od 01.06.2014 r. do 31.10.2014 r. dochód wyniósł 1132,99 zł. Decyzją nr DOPS/DSR/441-1/2508/12/ZR/002112/2014 z dnia 27.06.14 r. Marszałek Województwa Dolnośląskiego odmówił Pani J.O. świadczenia w formie:

- zasiłku rodzinnego na M.O. na okres od 01.05.2014 r. do 31.10.2014 r.;
- zasiłku rodzinnego na Z.O. na okres od 01.05.2014 r. do 31.10.2014 r.;
- dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na M.O. na okres od 01.05.2014 r. do 31.10.2014 r.

Strona nie złożyła odwołania od decyzji do organu II instancji.

(dowód: akta kontroli, str. 41-43)

Dochód Pani J.O. z tytułu urlopu macierzyńskiego nie został utracony, ponieważ brakowało zaświadczenia od pracodawcy potwierdzającego datę uzyskania prawa do urlopu wychowawczego. Pracodawca potwierdził jedynie prawo do urlopu w okresie od 08.12.2013 r. do 14.01.2014 r., bez określenia rodzaju urlopu.

Z wyjaśnień Kierownika Działu Świadczeń Rodziny wynika:
„Dochody za okres od 2014-05-01 do 2014-10-31
Dochód Pani J.O. – 2678,75 zł : 4 osoby w rodzinie = 669,69 zł. W w/w okresie Pan W.O. utracił prawo do zasiłku dla bezrobotnych.
Od 2014-06-01 doliczono dochód Pana M.O. uzyskany z tytułu podjęcia zatrudnienia z dniem 24.04.2014 w wysokości 1197,89 zł oraz 655,31 zł netto. Dochód rodziny wynosi 2678,75 zł + 1197,89 zł + 655,31 zł = 4531,95 zł : 4 osoby w rodzinie = 1132,99 zł.
Urlop rodzicielski (w Republice Czeskiej to urlop wychowawczy) był wypłacany przez Urząd Pracy w L. w okresie od 02.11.2012 do 25.05.2013 r. – zaświadczenie z dnia 06.09.2013 r.
Zasiłek macierzyński był wypłacany od 26.05.2013 r. – zaświadczenie z dnia 30.04.2014 r. wydane przez czeski Urząd w L.”.

(dowód: akta kontroli, str. 39)

Dolnośląski Ośrodek Polityki Społecznej pismem znak: DOPS/DSR/EM/441-4/2508/12/562/2014 z dnia 30.06.2014 r. przekazał kserokopię ww. decyzji wraz z dokumentem F003 w sprawie rodziny Pani J.O. instytucji czeskiej (informując o tym Wnioskodawcę) w celu rozpatrzenia uprawnień do świadczeń rodzinnych.

W dniu 31.07.2014 r. do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej wpłynęły dokumenty potwierdzające utratę zatrudnienia przez Pana M.O. – sprawa w toku.

Podsumowanie.

Podstawowym dokumentem wymaganym do podjęcia decyzji o przyznaniu, bądź odmowie przyznania świadczeń jest wniosek o ustalenie prawa do pomocy wraz z kompletem dokumentów. Na składanych wnioskach widniał stempel opatrzony datą wpływu. Do wniosków dołączono zaświadczenia stwierdzające wysokość uzyskanych dochodów, skrócone odpisy aktów urodzenia dzieci, dokumenty stwierdzające tożsamość osoby ubiegającej się, prawomocny wyrok sądu orzekający rozwód, orzeczenia sądu zasądzające alimenty na rzecz osób spoza rodziny.

W związku z utratą i uzyskaniem dochodu przez współmałżonka dołączono dokumenty potwierdzające ich utratę i uzyskanie. W celu utraty dochodu Wnioskodawczyni podejmowano czynności zmierzające do uzyskania dokumentu określającego datę utraty dochodu oraz miesięczną wysokość utraconego dochodu.

Przy ustalaniu prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego udokumentowano pozostawanie Wnioskodawczyni w stosunku pracy, ze wskazaniem daty zatrudnienia w firmie. Podejmowano stosowne działania w celu potwierdzenia terminu i okresu na jaki został udzielony przez pracodawcę urlop wychowawczy tj. okoliczności istotnych dla nabycia prawa do dodatku z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego.

Oświadczenia Strony oraz członków rodziny składane były pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań. Składający oświadczenie został zobowiązany do zawarcia w niej klauzuli następującej treści: „Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”.

Po ustaleniu, że w sprawie mają zastosowanie przepisy o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego poinformowano o powyższym organ właściwy i Stronę oraz wydano decyzję administracyjną, zgodnie z art. 21 ustawy o świadczeniach rodzinnych. W związku z brakiem aktywności zawodowej członka rodziny na terenie Polski niezwłocznie sporządzono zawiadomienie w sprawie zasad pierwszeństwa, które mają być stosowane oraz

przekazano wniosek do instytucji innego państwa członkowskiego, o czym poinformowano Stronę i organ właściwy. Po ustaleniu, że członek rodziny jest w Polsce osobą aktywną zawodowo i prawo do świadczeń ustalane jest na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych wydano stosowną decyzję administracyjną. W związku z uznaniem, iż na podstawie ustawodawstwa innego państwa członkowskiego może istnieć uprawnienie do dodatku dyferencyjnego niezwłocznie przekazano wydaną decyzję do instytucji właściwej tego innego państwa członkowskiego oraz poinformowano o tym Stronę.

Decyzje administracyjne wydawane były terminowo, a sposób ich doręczenia był zgodny z art. 39 i 46 kpa.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- do akt sprawy dołączono jedynie oświadczenie członka rodziny (wnioskodawcy) o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy (rok 2012) innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu z pominięciem pozostałych pełnoletnich członków rodziny, co jest niezgodnie z § 2 ust. 2 pkt 6 lit c rozporządzenia z dnia 27 grudnia 2011 r. (w treści obowiązującej do dnia 03.01.13r.), § 2 ust. 2 pkt 5 lit. c rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r. (w treści obowiązującej od dnia 04.01.13r.), który stanowi, że do wniosku o zasiłek rodzinny należy dołączyć oświadczenia członków rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

Z wyjaśnień Kierownika Działu Świadczeń Rodzinnych wynika:

„W styczniu 2014 r. Strona nie została wezwana o oświadczenie o dochodach niepodlegających opodatkowaniu za rok 2012 Pana M.O. z powodu przeoczenia”.

(dowód: akta kontroli, str. 45)

- terminowość prowadzenia postępowania:

- a) wniosek o ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych na okres zasiłkowy 2013/2014 – tj. zasiłku rodzinnego na dzieci: Z.O. oraz M.O. wpłynął do Dolnośląskiego Ośrodka Polityki Społecznej we Wrocławiu w dniu 28 listopada 2013 r. Uzupełniony wniosek o dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego na córkę M.O. wpłynął do organu w dniu 19 grudnia 2013 r. Dopiero w dniu 31.01.14r. DOPS, jako instytucja właściwa w związku z udziałem Rzeczypospolitej Polskiej w koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego w przypadku przemieszczania się osób w granicach Unii Europejskiej i Europejskiego Obszaru Gospodarczego, skierował do Wnioskodawczyni wezwanie o dostarczenie brakujących dokumentów, niezbędnych do rozpatrzenia przedmiotowego wniosku;
- b) w aktach sprawy znajdowało się pismo Pani J.O. z dnia 11.06.2014 r. (data wpływu do DOPS w dniu 20.06.2014 r.) w sprawie o zapłatę odsetek za czas od listopada 2013 r. do czerwca 2014 r., na które do dnia kontroli nie udzielono Stronie odpowiedzi.

Zgodnie z zapisami art. 12 k.p.a. organ administracji powinien działać w sprawie szybko i wnikliwie, posługując się możliwie najprostszymi środkami prowadzącymi do jej załatwienia. Na podstawie art. 12 § 2 k.p.a. sprawy, które nie wymagają zbierania dowodów, informacji lub wyjaśnień, powinny być załatwiane niezwłocznie. Z treści zapisów art. 35 § 3 k.p.a. wynika, że załatwienie sprawy wymagającej postępowania wyjaśniającego powinno nastąpić nie później niż w ciągu miesiąca, a sprawy szczególnie skomplikowanej - nie później niż w ciągu dwóch miesięcy od dnia wszczęcia postępowania, przy czym do terminów powyższych nie wlicza się terminów przewidzianych w przepisach prawa dla dokonania określonych czynności, okresów zawieszenia postępowania oraz okresów opóźnień spowodowanych z winy strony albo z przyczyn niezależnych od organu (art. 35 § 5 k.p.a.). O każdym przypadku niezakończonym sprawy w terminie, określonym w art. 35 k.p.a., organ administracji publicznej obowiązany jest zawiadomić strony, podając przyczyny zwłoki i wskazując nowy termin załatwienia sprawy.

Niemniej jednak należy mieć na uwadze, że zasada szybkości prowadzonego postępowania nie może powodować, iż decyzje będą wydawane po przeprowadzeniu niepełnego postępowania dowodowego. Wszystkie czynności organu winny być podejmowane z należytą starannością i wnikliwością, a organ musi zmierzać do ustalenia wszelkich okoliczności faktycznych mających znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy.

Z wyjaśnień Kierownika Działu Świadczeń Rodziny wynika:

a) „Pisemne wezwanie do dostarczenia brakujących dokumentów zostało sporządzone dopiero 31.01.2014 r. z uwagi na bardzo dużą ilość spraw oczekujących na rozpatrzenie przez pracownika. W tym okresie do tut. Organu wpłynęła bardzo duża ilość spraw z organów w gminach w związku z rozpoczęciem w listopadzie 2013 r. nowego okresu zasiłkowego”.

(dowód: akta kontroli, str. 47)

b) „Pismem z dnia 10.07.2014 r. strona została wezwana do sprecyzowania treści żądań zawartych w pismach z dnia 11.06.2014 r. Odpowiedzią strony było pismo z dnia 21.07.2014, w związku z powyższym nie udzielono odrębnej odpowiedzi na wniosek w sprawie odsetek”.

(dowód: akta kontroli, str. 49)

- w trakcie prowadzonego w okresie od dnia 01.02.2014 r. do dnia 29.05.2014 r. postępowania dowodowego w celu potwierdzenia terminu i okresu na jaki został udzielony przez pracodawcę urlop wychowawczy dwukrotnie tj. w dniu 06.03.2014 r. i w dniu 16.04.2014 r. skierowano pismo do zagranicznego pracodawcy, a także w dniu 16.04.2014 r. do Powiatowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych w L. - z prośbą o udzielenie stosownych informacji. Z analizy akt sprawy wynika, że nie informowano Zainteresowanej o podejmowanych czynnościach.

Z wyjaśnień Kierownika Działu Świadczeń Rodziny wynika:

„Strona była wielokrotnie informowana telefonicznie o podejmowanych w jej sprawie czynnościach (wyjaśnienie pracownika prowadzącego sprawę – [REDACTED]). W aktach sprawy znajdują się notatki służbowe pracownika z dnia 20.01.2014 r. oraz z 14.02.2014 r. Z kolejnych rozmów notatek służbowych nie sporządzono”.

(dowód: akta kontroli, str. 51)

Zgodnie z art. 72 kpa – czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrwała się w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tej czynności.

W związku z przeprowadzoną kontrolą i stwierdzonymi następującymi nieprawidłowościami:

- brak oświadczenia o wysokości uzyskanego w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy innego dochodu niepodlegającego opodatkowaniu wszystkich pełnoletnich członków rodziny;
- prowadzenie postępowania z naruszeniem przepisów art. 35 k.p.a.;
- brak w aktach sprawy adnotacji podpisanej przez pracownika o podejmowanych czynnościach.

na podstawie art. 52 ust. 4 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) Wydział Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego przesłała do realizacji następujące zalecenia pokontrolne:

1. Prawo do świadczeń rodzinnych przyznawać w oparciu o złożony wniosek wraz z kompletem dokumentów. Do wniosku należy dołączyć m.in.: oświadczenia członków rodziny o dochodzie niepodlegającym opodatkowaniu podatkiem dochodowym od osób fizycznych osiągniętym w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.
Podstawa prawna: § 2 ust. 2 pkt 5 lit. c rozporządzenia z dnia 3 stycznia 2013 r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. W przypadku niezłatwienia sprawy w terminie określonym w art. 35 k.p.a., bez względu na przyczynę jej niezłatwienia, zawiadamiać strony postępowania podając ponadto przyczyny zwłoki oraz wskazując nowy termin załatwienia sprawy.
Podstawa prawna: art. 35 i 36 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Czynności organu administracji publicznej, z których nie sporządza się protokołu, a które mają znaczenie dla sprawy lub toku postępowania, utrzymywać w aktach w formie adnotacji podpisanej przez pracownika, który dokonał tej czynności.
Podstawa prawna: art. 72 kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r., poz. 267).
Termin wykonania: na bieżąco.

Zgodnie z treścią art. 49 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092), kierownik Ośrodka w terminie 30 dni od dnia otrzymania sprawozdania informuje tut. Wydział o sposobie wykonania zaleceń, wykorzystania wniosków lub przyczynach ich niewykorzystania albo o innym sposobie usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 52 ust. 5 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. Nr 185, poz. 1092) informuję, że kierownik jednostki kontrolowanej w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania sprawozdania ma prawo przedstawić do niego stanowisko, nie wstrzymuje to realizacji ustaleń kontroli.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Dorota Przybyłowska
Z-C.A. DZIEKTOBA
Wydziału Polityki Społecznej

.....
(Podpis kierownika jednostki kontrolującej)

Do wiadomości:

1. Pan Cezary Przybylski
Marszałek Województwa Dolnośląskiego
Urząd Marszałkowski Województwa Dolnośląskiego
Wybrzeże J. Słowackiego 12-14
50-411 Wrocław
2. a/a

22.12.2014

